

**Lífeyrisréttindi
í LSR**
Október 2014
Haukur Hafsteinsson,
framkvæmdastjóri

Lífeyrisréttindi í LSR 1

LSR og LSS

- **LSR**
 - Grunnskólakennarar
 - Framhaldsskólakennarar
- **LSS**
 - Leikskólakennarar
 - Tónlistakennarar

Lífeyrisréttindi í LSR 2

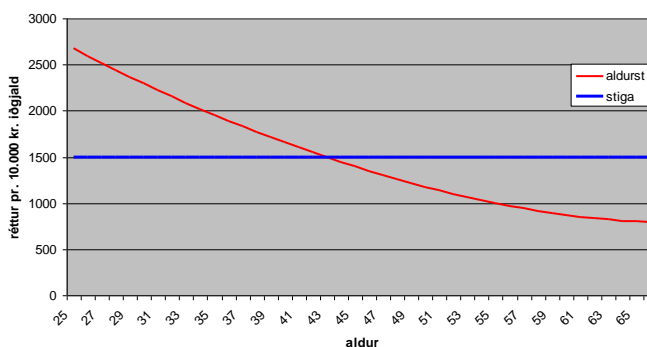
LSR og LSS

- **LSR**
 - A-deild
 - B-deild
 - Séreign
- **LSS**
 - A-deild (almenn deild)
 - V-deild (valdeild, aldurstengd)
 - Séreign
 - Eldra kerfi lífeyrissjóða sveitarfélaga

Aldurstenging eða jöfn ávinnsla

Árleg réttindaöflun eftir aldri

LSR - breytingar 1997

- 1997 tóku gildi breytingar á lögum um LSR
- LSR skipt í tvær deildir A og B
- B-deild LSR starfar skv. eldra kerfi
- B-deild LSR byggir á gegnumstreymi og að hluta á sjóðsöfnun
- A-deild LSR byggir á fullri sjóðsöfnun með líkum hætti og lífeyrissjóðir á almennum vinnumarkaði
- Allir nýir sjóðfélagar greiða í A-deild en B-deild var lokað fyrir nýjum sjóðfélögum
- Eldri réttindi í B-deild – geymdur réttur

Víðtæk réttindi

- LSR tryggir víðtæk réttindi
- Lífeyrir ævilangt
- Örorkutrygging komi til tekjutaps vegna sjúkdóms eða slyss
- Falli sjóðfélagi frá eiga eftirlifandi maki og börn rétt til maka- og barnalífeyris

A-deild LSR

Stofnuð 01.01.1997

Iðgjald

- Iðgjald sjóðfélaga - 4%
- Greitt af heildarlaunum
- Mótframlag launagreiðanda - 11,5%.
- Mótframlag hærra en almenn gerist
- Iðgjald greitt frá 16 ára til 70 ára aldurs

Lífeyrisréttindi í LSR 8

Réttindi og stig

- Réttindaávinnsla er í formi stiga
 - Hærri iðgjöld => fleiri stig
- Stig eru reiknuð sem hlutfall af grundvallarfjárhæð
- Grundvallarfjárhæð er verðtryggð m.v. neysliverðsvísitölu
- Réttindastuðull er 1,9% af meðallaunum hvers árs
- Við töku ellilífeyris eru stigin lögð saman
- [Reiknivél á heimasíðu LSR](#)

Ellilífeyrir – eftirlaun

- Lífeyristaka getur hafist, 60-70 ára
- Þarf ekki að vera hættur störfum
- Réttindi eru reiknuð miðað við töku lífeyris við 65 ára aldur
 - 0,5% skerðing fyrir hvern mánuð sem lífeyristaka hefst fyrir 65 ára aldur
 - 0,75% hækkun fyrir hvern mánuð sem lífeyristöku er festað fram yfir 65 ára aldur

Örorkulífeyrir

- Trygging vegna skertrar starfsorku
- Réttur til örorkulífeyris ef 2 stig eða meira
- Örorka metin af trúnaðarlækni sjóðsins a.m.k. 40% til þriggja mánaða eða lengur
- Fjárhæð fer eftir áunnum réttindum
- Framreikningsréttur?
- Reiknað með réttindum eins og greitt hefði verið til 65 ára aldurs

Maka- og barnalífeyrir

- Eftirlifandi maki á rétt til makalífeyris
 - Maki fær helming áunninna réttinda
- Andist virkur sjóðfélagi/lífeyrisþegi öðlast maki rétt til framreiknings
 - Reiknað með réttindum eins og greitt hefði verið til 65 ára aldurs
- Fullur makalífeyrir er greiddur í 3 ár
- Hálfur makalífeyrir í 2 ár
- Fullur makalífeyrir greiðist þar til yngsta barn nær 22 ára aldri
- Barnalífeyrir til 22 ára aldurs barns

Útborgunarferlið

- Sótt er um lífeyri hjá þeim lífeyrissjóði sem síðast var greitt til
- Umsóknin er framsend til annarra sjóða sem sjóðfélagi á réttindi
- Lífeyrir greiddur fyrirfram eða eftirá í byrjun hvers mánaðar
- Tekjuskattur reiknast af lífeyrisgreiðslum

Vefsíða LSR www.lsr.is

Réttindi í öðrum sjóðum

Lífeyrisréttindi í LSR

15

B-deild LSR

Lokuð fyrir nýjum sjóðfélögum 01.01.1997

LSR - breytingar 1997

- Allir nýir sjóðfélagar greiða í A-deild en B-deild er lokuð fyrir nýjum sjóðfélögum
- Þeir sem greiddu til B-deildar í árslok 1996 gátu valið milli deilda
- Falli iðgjaldagreiðsla sjóðfélaga niður lengur en í 12 mánuði, fellur aðild hans niður að sjóðnum
- Aðild helst ef formlegu ráðningarsambandi er ekki slitið
- Réttur til aðildar eftir niðurlagningu starfs
- Eldri réttindi í B-deild og LH – geymdur réttur

Iðgjald og réttindaávinnsla

- 4% iðgjald er greitt af dagvinnulaunum, reglubundnum vöktum, persónuuppbót og orlofsuppbót
- Réttindi reiknast út frá iðgjaldatíma og starfshlutfalli
- 2% réttindi ávinnast árlega fyrir 100% starf
- Eftir að hafa greitt iðgjald í 32 ár þarf að velja á milli tveggja reglna:
 - 32 ára reglunnar (almenna reglan)
 - 95 ára reglunnar
 - Samanlagður lífaldur og iðgjaldagreiðslutími nær 95 árum

Réttindaávinnsla

- Almenna reglan
 - 2% á ári miðað við fullt starf í 32 ár
 - 1% á ári eftir 32 ár (iðgjaldafrír)
 - 2% á ári eftir 65 ára aldur
- 95 ára regla
 - 2% á ári að hámarki 64%
 - 2% á ári eftir að 95 ára reglu er náð (iðgjaldafrír)

Lífeyristökualdur

- Skilyrði til töku lífeyris er að sjóðfélagi hafi látið af því starfi sem veitir rétt til aðildar að sjóðnum
- Aldur við upphaf lífeyristöku:
 - Almenna reglan
 - 65 ára
 - Geymdur réttur
 - 65 ára

Lífeyristökualdur

- Aldur við upphaf lífeyristöku frh:
 - 95 ára reglan
 - 60 ára (í fyrsta lagi)
 - Gerir sjóðfélögum kleift að hefja töku lífeyris fyrir 65 ára aldur. Þeir sem ná þessu marki áður en 64 ára aldri er náð geta hafið töku lífeyris samkvæmt þessari reglu en þó aldrei fyrr en þeir hafa náð 60 ára aldri
 - Þeir sem ná 95 ára reglu fyrr verða að halda áfram í starfi sem veitir þeim aðild að B-deildinni þar til 60 ára aldri er náð og/eða fram að þeim tíma er þeir hefja töku lífeyris

Ellilífeyrir – eftirlaun

- Ellilífeyrir í beinu framhaldi af starfi
 - Lífeyrir er miðaður sem hlutfall af lokalaunum
 - Undantekningar
 - 10 ára regla
 - frestun lífeyristöku
 - heilsubrestur
- Ellilífeyrir út frá geymdum rétti
 - Geymd réttindi eiga þeir, sem um einhvern tíma hafa greitt iðgjöld til B-deildar en eru hættir iðgjaldagreiðslum án þess að hefja töku lífeyris
 - Lífeyrir reiknast af viðmiðunarlaunum og réttindin vísitölubætt með meðaltalsvísitölu

Ellilífeyrir – eftirlaun

- Lífeyrisgreiðslur breytast skv. meðaltalsreglu eða eftirmannsreglu
- Einungis þeir sem hefja töku lífeyris í beinu framhaldi af starfi geta valið á milli
- Ekki er hægt að breyta af meðaltalsreglu yfir á eftirmannsreglu
- Meðaltalsregla
 - lífeyrir breytist til samræmis við meðalbreytingar sem verða á launum opinberra starfsmanna fyrir dagvinnu
- Eftirmannsregla
 - lífeyrir breytist til samræmis við breytingar sem verða á launum sem greidd eru fyrir það starf er lífeyrisþeginn gegndi síðast eða fyrir hærra launað starf/störf en lokastarf samtals í meira en 10 ár

Örorkulífeyrir

- 10%-75% örorkumat - lífeyrir í sama hlutfalli
- >75% örorka veitir sama rétt og lífeyrir
- Réttur til framreiknings ef rekja má aðalorsök örorku til starfs

Maka- og barnalífeyrir

- Makalífeyrir reiknast sem helmingur af áunnum rétti hins látna sjóðfélaga
 - 20% viðbótarréttindi
 - Réttur fyrri maka
- Makalífeyrir ævilagt
- Barnalífeyrir til 18 ára aldurs

Meginmarkmið LSR við framkvæmd eftirmannsreglu

- Lífeyrir endurspeglir þau laun sem greidd eru fyrir það starf er sjóðfélagi vann síðast
- Sé starf ekki til taki lífeyrir meðaltals-breytingum nema sjóðfélagi kjósi annað
- Að sérhver lífeyrisþegi fái endurskoðun á launaviðmiði lífeyris einu sinni á ári

**Viðbótarlífeyrissparnaður
Séreign LSR**

Stofnuð 01.01.1999

Hvað er viðbótarlífeyrissparnaður?

- 8% af heildarlaunum
 - 4% lágmarksiðgjald í lífeyrissjóð
 - 4% hámarksiðgjald í séreignarsjóð (var 2%)
- Kjarasamningsbundið mótframlag.
 - Algengt að mótframlag sé 2%
- Iðgjald frádráttarbært frá tekjuskattstofni – frestar skattlagningu

Lífeyrisréttindi í LSR 28

Fjárfestingarleiðir

- Séreign LSR býður upp á þrjár ólíkar fjárfestingarleiðir auk Sér-leiðar þar sem fjárfestingarstefna breytist sjálfkrafa eftir aldri sjóðfélaga
- Við val á fjárfestingarleið er tekið mið af aldri og viðhorfi til áhættu

Reglur um útborgun

- Útborgun séreignalífeyris
 - 60 ára
- Sérstök heimild til 31.12.2014
 - Hámarksúttekt 9.000.000 m.v. Inneign 1.1.2014
 - Úttektartímabil 15 mánuðir
- Skattur
 - Við útborgun er greiddur fullur tekjuskattur

Tryggingar

- Örorkulífeyrir
 - Útborgun vegna starfsorkutaps – dreifing greiðslu
- Maka- og barnalífeyrir
 - Útborgun vegna andláts sjóðfélaga
 - Skiptist skv. reglum erfðalaga
 - Greiddur til maka og barna
 - Fer ekki inn í dánarbú

www.leidretting.is

LSR Lán til sjóðfélaga

- Fastir vextir 3,7%
- Breytilegir vextir nú 3,4%
- Nauðsynlegt er að hafa veð í eigin fasteign láninu til tryggingar og sýna fram á greiðslugetu
- LSR lán eru þjónusta við sjóðfélaga og hagstæður ávöxtunarkostur

 LSR

Lífeyrisréttindi í LSR 34

Skrifstofa LSR og LH Engjateigi 11**Opið alla virka daga: 9 – 16****Sími: 510-6100****Netfang: lsr@lsr.is****Heimasíða: www.lsr.is**